

Jens Spelman : episk dikt

Troili, Anna,

81 A Br.

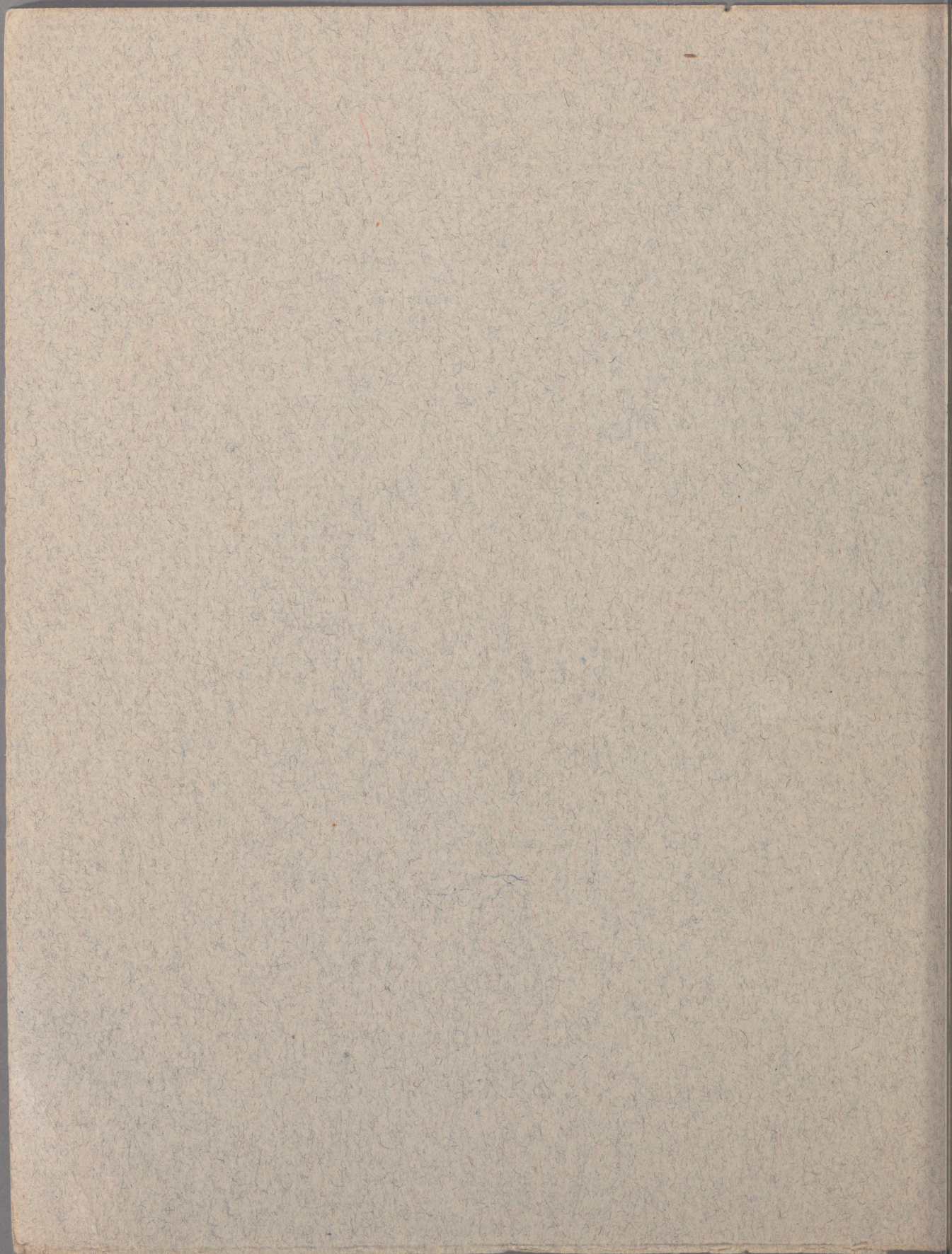

National Library
of Sweden

TROILI, Anna
gens Spelman

Litt. Sv.
(Pr)
o

Göteborg
1911

Vitt. So.
(Bv)
D

Jens Spelman

episk dikt
af
Anna Troili

1911.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 351

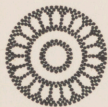

JENS SPELMAN

EPISK DIKT

AF

ANNA TROILI

GÖTEBORG 1911
WALD. ZACHRISSONS BOKTRYCKERI A.-B.

JENS SPELMAN

TRISK DIKT

AVANTRY

NY CAROLINA UNIVERSITY LIBRARY

Jens spelman.

Han var en fattig lappdräng, en stackars slarf,
Den gamla fiolen var hela hans arf,
Och hur den hade kommit till same kåta,
Det visste nu ej någon, det var en gåta.

Än tog han sig tjänst, och än gick han och dref,
Man sa' till hin onde sin själ han förskref,
Ty allt hvad han ville var spela och dricka,
Till brännvin gick slanten, som kom i hans ficka.

Hvem lärde honom spela? Jo, vindens sus,
Och vinterns norrskensflammor och stjärneljus,
Och månens silfverglitter på fjällsjöns vatten,
Och långa — långa längtan i sommarnatten.

Och alla fåglars drillar och älskosång,
Och alla forsars vatten och bäckars språng
De lärde honom spela — men hvem att dricka,
Jo, sorgen öfver älskad och trolös flicka.

Han spelte och spelte och spelte och drack,
Var nöjd, om han fick några supar till tack,
Men spelet hade makt — likt skiftande lifvet,
Det lockade, lekte — och tog hvad det gifvit.

Vid marknad och bröllop han ständigt var med,
Och vildare blef han ju längre det led,
Och mera och mera då måste han dricka,
Ty skulle han spela, fick brännvin ej klicka.

Och lif fick slappa dragen, och ögat glans,
Man såg bakom förfallet, en själ där fanns,
Men när han sänkte stråken och tonen klungit,
Då föll han ihop som om lifssträngen sprungit.

Så dref han kring i bygden i många år,
Blef mer och mer förfallen och led och svår,
Och snart ej någon ville af honom veta,
Man började hundarne mot honom reta. —

Så kom han till en kyrkby en snöig kväll
Och kände hjärtelängtan till härd och fäll,
Men tigga sig till liggplats i någon kåta:
Åhnej, det skulle honom nog inte båta.

Då hörde han från skolhuset tal och sång
Och dit han drogs och stod där en stund så lång
Med hårdt hopknäppta händer och nedsänkt panna,
Han kunde inte gå, men ville ej stanna.

Och gråt och suckar trängde till honom ut,
Och ända fram till dörren han drogs till slut;
Om afgrundseld och lågor sig vände talet,
Och Jens han skalf och tyckte sig känna kvalet.

Och sedan prästen talte om salighet,
Som Herren bjuder alla i kärlighet,
Och hur han aldrig upphör att kalla — kalla
Och in i himmelriket vill samla alla.

Och Jens smög bort i natten, men återkom,
Han fick ej ro, han måste dock fråga om
Den prästen trodde Herren ock skulle kunna
En liten vrå i himlen Jens spelman unna?

Och in han kom till mannen så allvarsam,
Och uslare än nånsin sig Jens förnam,
Men prästen sade ändå: ur elden branden
Kan ryckas, liksom själen från afgrundsranden.

Men han fick höra många och stränga ord,
Och kände sig som masken, som kröp på jord,
Han var ju mera syndig än alla andra,
Åhnej, han fick nog inte till himlen vandra.

Och prästen kallar honom för »syndaträl»,
Som visst för brännvin sålt både kropp och själ,
Men ock *det* fick han höra, att Herren krossa
Kan alla syndens bojor och *vill* förlossa.

Den sig till Honom vänder ej kastas ut,
Men med att supa måste det taga slut,
Nu bjöds Guds nåd, men skulle han den förspilla,
Då gick det allt i domen Jens spelman illa.

Så ljud det sista ordet, och in det gick,
Och ja och amen lågo i mun och blick
När Jens gick ut från prästen. Sen bland de fromma
Han räknad blef, och samman med dem att komma

Var nu hans högsta glädje. Hur öde, lång
Än vägen var, hans käraste, bästa gång
Var fram till samlingshuset, att ordet höra
Och åter känna Anden vid hjärtat röra.

Och hans fiol, nu fick den en annan låt,
Visst kunde han väl börja med suck och gråt,
Men snart gick han dock öfver att lofsång sjunga
Och då, då blef fiolen till ängla tunga.

Och glad han drog nu också på enslig stråt,
Allt hvad han känt blef toner, och sång och låt,
Han kunde dåligt tala — knappt redigt tänka,
Men lif åt allt i världen i toner skänka.

Så gick det långa tider, så gick det år,
Och Jens blef skral och skröplig, men lika »svår»
Att spela var han ännu, och prästen »snara»
Fiolen börjar kalla, och »själafara».

Och så en gång när Jens hade kravlat fram,
Då mötte honom prästen så allvarsam
Och sad': till bot och bättring förvisst du tränger,
Jag tror du med fiolen dig utestänger.

Och mannen såg på honom så hårdt och strängt,
Det var som om han dörren till himlen stängt,
Och Jens föll till hans fötter och börja' gråta,
Fast nog han inte trodde det skulle båta.

Nej inte — nöjd var prästen han hade sagt
Sitt ord, det myckna spelet till ända bragt,
Det var ju blott den dyrbara tiden öda
Och säkert Andens verk uti hjärtat döda.

Och blek blef Jens som döden vid hjärtat rört,
Det brast visst något innerst, som var *för* skört:
»Den Gud som unnar fåglarnes skara sjunga,
Har Han ej i fiolen mig gifvit tunga?»

Gör fågeln synd, som sjunger i sommardag,
Jag trodde Herren hade därtill behag?
Så bröt han ut mot prästen i ångst och smärta,
Man hörde orden komma från såradt hjärta.

När sen han hörde forsbrus, och bäckens språng,
Och svalans glada kvitter, och trastens sång,
Då knöt han sina händer och skrek och ropa':
»Ni ska' allt bli fördömda, Ni allihopa.»

Han vågade ej spela, men fann en tröst
I att fiolen sticka in vid sitt bröst,
Att känna den med handen, och sakta knäppa,
Det var ej honom möjligt att *helt* den släppa.

Men så en natt då ångsten blef allt *för* svår,
De vilda gässen bådat, att det var vår
Då smög han ut, han *måste* en gång, den sista,
Få höra klang och toner — se'n fick det brista.

Och in i spelet lade han allt han gömt
Och allt det dunkla, fina hans ande drömt,
Nu fick det luft i toner, som vida klungo,
De som ett sista nödrop ur själen sprungo.

Hans »svansång», hans fagraste, sista låt,
Som steg och steg mot ljuset, fast kvald af gråt,
Och när han drog de sista skärande dragen,
Bröt solen fram, då grydde den nya dagen.

Då upp han i förtviflan ref sten och grus,
Till denna mörkrets gärning ej kräfdes ljus;
Fiolen skulle gömmas — en graf han gräfde,
Nu skulle offret göras, som Herren kräfde.

»En graf, i den vi lägga ju mor och far,
En graf är allt i världen jag nu har kvar.»
Så för sig själf han talte, och vid det sista
Fiolen släppte — *då* ville hjärtat brista.

Sen sprang han som om jagad af vargars flock,
Han frös som midt i vintern, och brände dock;
Och sedan var det slut med Jens spelmans tankar,
De hade intet fäste och intet ankar.

Och så gick hela vintern, han frös och svalt,
Men knappast det han visste, så öfver allt
Han saknade fiolen, försökte tralla
Och föll i kramp och gråt, så han skrämde alla.

Så kom ånyo våren, och slö och matt
Han låg den långa dagen — och långa natt,
Man trodde, att till ro skulle snart han komma,
Ja, innan fjällviolen begynte blomma.

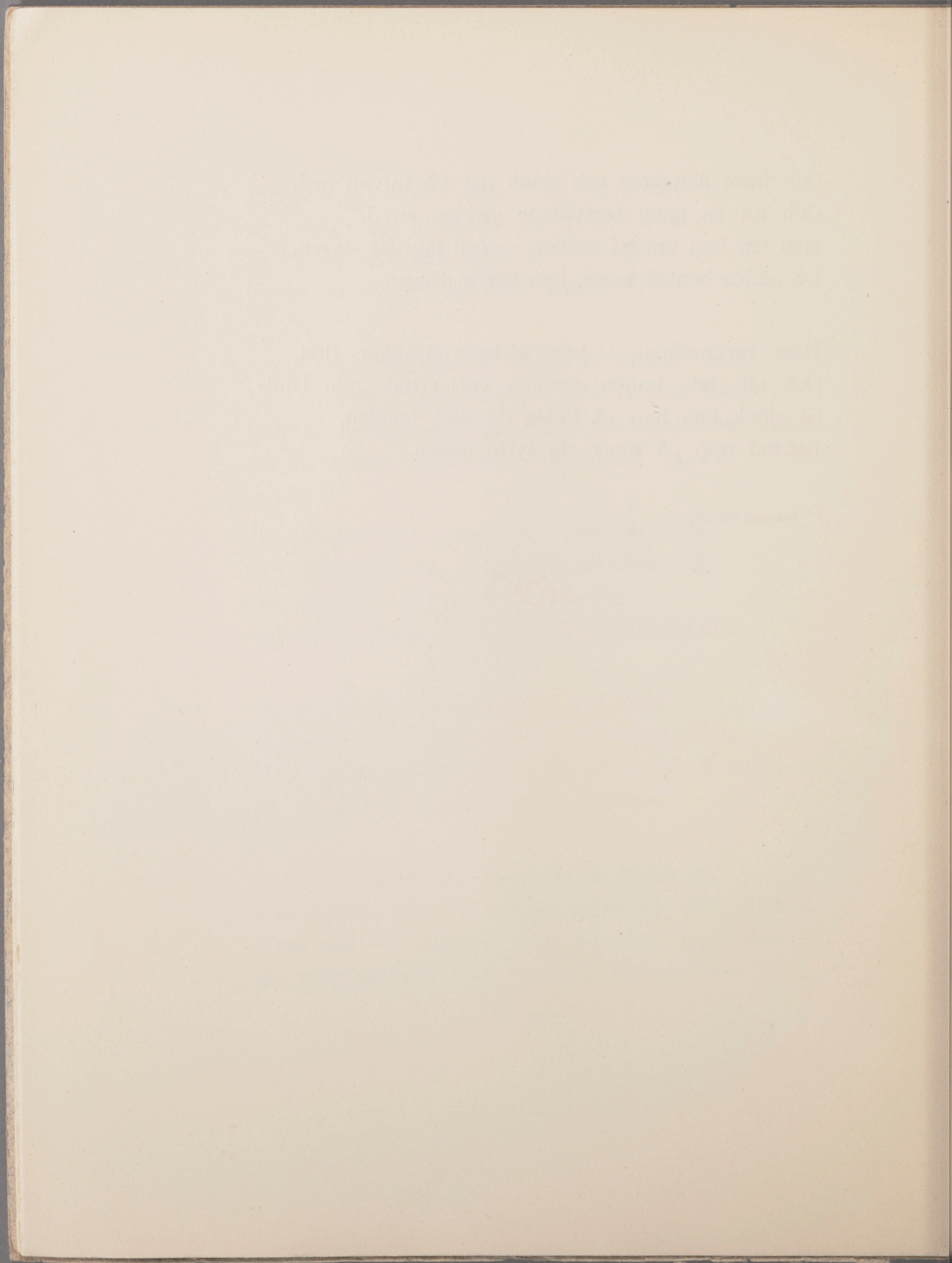
Men så enkväll han smög sig ur kåtan ut,
Han nästan kröp, men hann dock sitt mål till slut,
Hans mål var grafven, ännu en gång den hinna,
En gång att åter spela — och sedan brinna.

Och fram han kom och sjönk där på tufvan ned,
Och än en gång förtviflade striden stred,
Men när han uppgaf striden — och låg där slagen,
Då nådde honom toner, han hörde dragen,

Hans »svanesång» — hans älskade strängars ljud,
Och allt han kunde stamma var: »Gud, min Gud»,
Så sjönk han hop, så löstes de sista banden,
Befriad upp på toner sig lyfte anden.

Enköping ¹²/₂ 1911.

PRIS
50 ÖRE

Distribueras endast genom författarinnan.

adr. Enköping.

